

Список источников

1. Про схвалення Концепції підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти. Кабінет міністрів України. Розпорядження від 19 вересня 2018 р. № 660-р Київ.

2. Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти» № 392-ІХ, ухвалений Верховною Радою України 18 грудня 2019 року.

3. Учитесь сразу на практике: в Украине вводится дуальная система образования. URL: <https://www.segodnya.ua/ukraine/uchitsya-srazu-na-praktike-v-ukraine-vvoditsya-dualnaya-sistema-obrazovaniya-1174685.html>.

УДК 374.091(477.62)

Ковальова О. В.,

канд. пед. наук, доцент кафедри педагогіки,
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»,
Слов'янськ, Україна

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ТА СУЧАСНИЙ СТАН ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ м. СЛОВ'ЯНСЬКА

У сучасних умовах гуманізація є одним із основних перетворювальних чинників українського суспільства, оскільки стверджує цінність людини як особистості та проголошує визнання загальнолюдських цінностей. Провідна роль у процесі гуманізації суспільного життя належить освітній сфері. Важливу роль у цьому процесі виконує позашкільна освіта, яка є невід'ємною складовою системи освіти, покликаною забезпечити духовний, інтелектуальний і фізичний розвиток дітей та молоді, задоволення їх творчих і освітніх потреб [3].

У статті 1 Закону України «Про позашкільну освіту» визначено сучасне розуміння поняття позашкільної освіти, наголошено, що вона є частиною структури освіти і спрямовується на розвиток здібностей, талантів дітей, учнівської та студентської молоді, задоволення їхніх інтересів, духовних запитів і потреб у професійному визначенні. Цей погляд на позашкільну освіту надає її закладам особливого сучасного стану, дозволяє їм стати своєрідними осередками мотиваційного розвитку особистості, її самореалізації та професійного самовизначення [1].

На сьогоднішній день на території міста Слов'янська функціонує чимало позашкільних навчальних закладів. За основу нашого дослідження ми взяли такі, як «Слов'янський краєзнавчий музей», «Школа Мистецтв», «Центр дитячої та молодіжної творчості», бібліотеку-філіал №8 мікрорайону Хімік та кінотеатр «Сапфір».

Проаналізуємо роботу «Слов'янського краєзнавчого музею», який був створений Слов'янською міською радою у 1970 році. Він відчинив свої двері для громадян у 1974 році. Музей відвідує приблизно 18000 громадян на рік, більшість з них складають іноземці. Краєзнавчий музей має 4 основних розділи,

а саме: «Природа краю», «Стародавня історія», «Історія з 1917-1990 рік», «Сучасність».

Працівники музею проводять щороку біля 40 різних заходів, наприклад, виставки талановитих земляків («До 90-річчя Романа Даниловича Ляха – історика, педагога, краєзнавця...»), виставка на честь Наталії Олексіївни Максимченко – кваліфікованого художника-скульптора, «День захисника Вітчизни», «День археолога», «Слов'янськ – погляд крізь час» тощо).

Спостерігаючи роботу бібліотеки-філіалу №8 мікрорайону Хімік, ми бачимо, що вона вносить великий вклад у розвиток особистості дитини. У місті Слов'янськ бібліотека, для зручності громадян, розділена на філіали як і у багатьох містах. Ми звернулися до філіалу бібліотеки №8 у мікрорайоні Хімік. До неї записано 2200 абонентів, які приїздять з багатьох мікрорайонів міста.

Урочисте відкриття цього філіалу відбулося 25 вересня 1993 року. З того часу у бібліотеці нараховується 20313 книг. Працівники цього закладу тісно співпрацюють з дитячим садком №4 «Квітенька», де у групах проводяться заходи «Зростаємо з книжкою». Дітям допомагають зрозуміти з малих років, чим корисні книги, як вони можуть їм допомогти у житті.

Також бібліотека співпрацює зі школами №9, №4, №21, де раз на тиждень працює виїзний читальний зал. Філіал працює разом з центром дитячої та юнацької творчості (ЦДЮТ). На базі бібліотеки працівники ЦДЮТ проводять театральний драматичний гурток. Вони показують театральні вистави для усіх бажаючих, а також проводять конкурси для дітей, наприклад, «Светлый гений русской поэзии», присвячений творчості О. С. Пушкіна. Також бібліотека надає безкоштовний доступ до мережі Інтернет.

Працівники закладу виховують в дітях любов до рідної мови, землі, Батьківщини. Наприклад, у День рідної мови, День козацтва діти читали свої улюблені вірші напам'ять або з книги та порекомендували їх іншим; до Дня Соборності щороку оформлюється виставка-пам'ять та показується відео «Відкривай для себе Україну». Для того, щоб допомогти молоді правильно визначитися з вибором професії в сучасному світі, бібліотека проводить такі заходи, як «Інтерактивна відеогра «Світ професій» «Книги читаємо – професію вибираємо».

Вагомий внесок для розвитку юнацтва в м. Слов'янськ робить «Центр дитячої та юнацької творчості» (ЦДЮТ). Заклад був створений наприкінці тридцятих років ХХ сторіччя як Будинок піонерів і школярів. На сьогоднішній день його відвідують 2200 учнів. У ЦДЮТ працюють 25 штатних працівників та 18 сумісників.

ЦДЮТ має 8 основних напрямків роботи, а саме: художньо-естетичний, туристсько-краєзнавчий, історико-патріотичний, науково-технічний, дослідницько-експериментальний, фізкультурно-спортивний, соціально-реабілітаційний, оздоровчий та гуманітарний.

Заклад проводить міські театралізовані свята, фестивалі, спортивні і туристичні змагання, конкурси, концерти, спектаклі, виставки, в яких щорічно беруть участь до 7 тисяч учнів. Також ми провели дослідження у Школі

мистецтв міста Слов'янська, яка заснована у травні 1955 року як дитяча музична школа. Ініціатором її відкриття та першим директором була Віра Іванівна Цветкова. За високі досягнення в області музичної освіти в 2000 році Донецьким обласним управлінням культури школі було присвоєне звання «Установа високої культури». У 2007 році музична школа отримала статус Школи мистецтв.

На сьогоднішній день у школі функціонують 6 відділів: фортепіанний, оркестрових інструментів, народних інструментів, музично-теоретичних дисциплін, сольного співу та візуально-сценічний відділ. Крім цього, у школі налагоджена робота творчих дитячих колективів: хорів, вокальних ансамблів, ансамблів скрипалів, танцюристів. Гордістю школи стали вокальний ансамбль викладачів «Квінта», ансамбль скрипалів старших класів, джаз-ансамбль «Імпровіз», ансамбль викладачів «Фантазія», ансамбль «Саксофон-бенд», танцювальних колективів «Акварель» та «Лідер».

Учні та творчі колективи школи постійно стають переможцями Міжнародних, Всеукраїнських, обласних змагань. У 2019-2020 навчальному році Школу відвідує 755 учня. Зараз творчий колектив нараховує 49 викладачів, більшість з них це випускники Школи мистецтв. Школа проводить конкурси між учнями міста та регіону, також організують концерти на День вчителя, День Матері, День Перемоги тощо.

Одним з найпопулярніших закладів міста Слов'янськ вважається кінотеатр «Сапфір», заснований 26 грудня 2013 року директором О. Алієвим. За весь період існування кінотеатр відвідало близько 40000 глядачів. На сьогодні заклад показав вже понад 530 фільмів. «Сапфір» проводить багато заходів таких, як «Ніч кіно», новорічні ранки, презентації фільмів та мультфільмів, Різдво, День захисту дітей тощо.

Директор кінотеатру та його співробітники приділяють велику увагу хворим дітям. У кінозалі відбувся показ фільму з тифлокоментарем для сліпих дітей, тобто для людей описували рух дій на екрані.

Кінотеатр «Сапфір» співпрацює з багатьма організаціями такими, як «Слов'янська мрія», «Смарагдове місто», «Перемога», дитячими таборами, школами та дітьми з проблемних сімей. Для молоді влаштовують безкоштовний перегляд фільмів чи мультфільмів.

Зараз в багатьох фільмах підіймається проблема булінгу, самотніх матерів, захист тварин, проблеми добра та зла, що без сумніву є актуальним та важливим для сучасної молоді. Зазначимо, що дітям потрібно показувати кіно, яке доступне їх розумінню, таке, яке доставило би дитині радість і розширило би її горизонт [2 с. 568].

У результаті проведеного аналізу роботи позашкільних навчальних закладів міста Слов'янськ на сучасному етапі нами було зроблено висновок, що усі заклади міста дійсно активно та наполегливо займаються вихованням молоді. Позашкільні навчальні заклади загальної культури міста розроблюють виховні програми та заходи для формування особистості дитини,

вдосконалюють форми національно патріотичного виховання та майстерно займаються вихованням молоді.

Список джерел

1. Закон України «Про позашкільну освіту». *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2000, № 46, ст. 393. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14> (дата звернення 27.03.2020).
2. Крупська Н. Вибрані педагогічні твори. Москва : «Просвітництво», 1965. 684 с.
3. Тімотіна О. Сучасний стан організації дозвілля підлітків в Україні. *Гуманізація навчально-виховного процесу: збірник наукових праць*. Слов'янськ, 2015. Вип. LXX. Ч. I. С. 214-223.

Козирєва Н. В.,

канд. філос. наук, доцент кафедри філософії і політології,
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова

ОСВІТНІЙ МАРКЕТИНГ ЯК ПРЕДМЕТ ФІЛОСОФСЬКИХ РОЗВІДОК

Сьогодні можна констатувати суттєві успіхи у розробці окремих проблем філософського аналізу освітнього маркетингу та його сутності як інноваційної для сфери освіти соціальної технології. На даний час, за свідченням фахівців, вже розроблено загальні філософсько-методологічні засади, що стосуються аналізу маркетингу як системного феномену постіндустріального суспільства, і на цій основі сформовано загальні підходи щодо визначення проблемного поля філософського аналізу освітнього маркетингу [1; 2].

Окрім того, у межах філософії освіти як складової аналізу процесу становлення постнекласичної освіти досліджується проблематика освітніх потреб індивіда та суспільства у контексті маркетингової переорієнтації освітньої діяльності. На цій основі формуються соціально-змістовні, світоглядні та методологічні підвалини для осмислення інтегративної ролі соціально орієнтованого маркетингу як механізму освітньої діяльності. Використовуючи евристичний потенціал філософського аналізу інноваційної природи освітнього маркетингу, окремими фахівцями обґрунтовано основні напрями його застосування як механізму формування постнекласичної освіти та її модернізації у трансформаційних суспільствах.

Незважаючи на зазначене, можна назвати й низку проблем, які залишилися поза межами філософського осмислення освітнього маркетингу. Йдеться, насамперед, про його інноваційний потенціал, що стосується не лише застосування освітнього маркетингу в якості механізму освітньої діяльності, а і як інструмента формування постнекласичної освіти. Адекватне розуміння освітнього маркетингу як механізму можливе лише на основі філософського